

РІШЕННЯ
КОЛЕГІЇ ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ
ВИЩИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА УПРАВЛІННЯ
УКРАЇНИ

20.12.2023

м. Київ

№ 1

Про діяльність Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України у 2023 році щодо виконання запитів і звернень громадян, співпраці із медіа, функціонування сторінок архіву в соціальних мережах, антикорупційних заходів, організаційно-кадрової роботи

Діяльність Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України (далі – ЦДАВО України) у 2023 році була спрямована на реалізацію державної політики у сфері архівної справи, завдань та функцій, визначених Положенням про ЦДАВО України, затвердженим наказом Міністерства юстиції України 21 травня 2012 року N 756/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 29 грудня 2016 року N 3909/5), Планом роботи ЦДАВО України на 2023 рік та відповідно до основних пріоритетних напрямків діяльності Державної архівної служби України, а саме:

- забезпечення збереженості та формування Національного архівного фонду як підвалини захисту національного надбання в умовах воєнного стану;
- відкритий та універсальний доступ до національної архівної спадщини, прозора й ефективна комунікація з партнерами та стейкхолдерами задля зміцнення соціальної згуртованості;
- забезпечення ефективного функціонування державної системи страхового фонду документації;
- цифрова трансформація архівів та установ страхового фонду документації в умовах війни.

ЦДАВО України протягом 2023 р. спрямовував свою діяльність за такими напрямками: формування Національного архівного фонду (далі — НАФ) та організація діловодства й архівної справи в установах-фондоутворювачах; експертиза цінності документів, забезпечення збереженості та облік документів НАФ; створення та удосконалення довідкового апарату; використання інформації документів НАФ; інформатизація та цифровізація; комунікація з громадськістю; міжнародна діяльність.

Одним з основних видів діяльності ЦДАВО України, як потужного інформаційного центру, є виконання запитів і звернень, що надходять до архіву від фізичних та юридичних осіб. Ця робота сприяє соціальному захисту та забезпеченню прав громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства як на території України, так і за її межами і здійснюється

відповідно до чинного законодавства України та наказів Державної архівної служби України.

У зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, введенням воєнного стану в Україні, розривом дипломатичних відносин з російською федерацією, пособництвом республіки білорусь та на виконання листів з Укрдержархіву від 02.03.2022 № 1087/2.03-14, від 14.04.2022 № 1419/2.03-14 щодо припинення розгляду та опрацювання запитів від країни агресора, у ЦДАВО України припинено розгляд усіх запитів фізичних та юридичних осіб, що надійшли з російської федерації та республіки білорусь.

У 2023 р. ЦДАВО України надавав відповіді на запити та звернення громадян, які надходили на поштову адресу архіву: 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 24, електронну пошту tsdavo@arch.gov.ua, засобами телекомунікаційного зв'язку за телефоном (044) 275 12 33 та здійснював прийом заяв від громадян на посту № 1. Запити від фізичних та юридичних осіб та відповіді на них реєструються в єдиному інформаційному просторі з використанням системи електронного документообігу «АСКОД».

Робота із запитами та зверненнями громадян організовується з урахуванням Методики оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24 червня 2009 року № 630. Ця Методика враховує вимоги Закону України «Про звернення громадян», Указу Президента України від 07 лютого 2008 року № 109 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

ЦДАВО України надає відповіді на запити, які надходять на адресу архіву відповідно до «Порядку виконання архівними установами запитів юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів та оформлення архівних довідок (копій, витягів)» (із змінами), затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 02 березня 2015 року № 295/5 та відповідно до «Інструкції про порядок витребування документів соціально-правового характеру для громадян України, іноземців та осіб без громадянства» (із змінами), затвердженою спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 21 вересня 2015 року № 1786/272.

Протягом звітнього періоду до ЦДАВО України надходили запити від фізичних осіб, Офісу Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Служби безпеки України, міністерств і відомств, державних підприємств, обласних і районних адміністрацій, народних депутатів України, Офісу Генеральної прокуратури, обласних прокуратур, обласних та районних судів, адвокатів, Державного бюро розслідування, Національної поліції України, пенсійних фондів України тощо.

Всього до ЦДАВО України з 01 січня по 19 грудня 2023 р. надійшло - 1892 запити: тематичних - 1134, майнових - 157, персональних - 53, запитів соціально-правового характеру - 525 та 2 запити на інформацію. Електронною поштою отримано 280 запитів.

Для забезпечення соціального захисту та законних прав громадян, ЦДАВО України у 2023 р. надавав відповіді на запити соціально-правового характеру: про підтвердження нарахування заробітної плати, підтвердження трудового стажу, нагородження орденами та медалями, про присвоєння почесних звань в галузі спорту та про перебування (участі) у складі національної збірної команди України з різних видів спорту, про підтвердження громадянства, про примусове вивезення до Німеччини та Австрії під час Другої Світової війни (за документами фонду Українського Національного Фонду «Взаєморозуміння та примирення») тощо. Також до архіву надходили запити щодо підтвердження нарахування заробітної плати та підтвердження трудового стажу працівникам ліквідованих підприємств та установ, документи яких на зберігання до ЦДАВО України не надходили. Усі запити соціально-правового характеру виконуються безкоштовно, відповіді пересилались за місцем зберігання документів або заявникам надавались рекомендації про місця зберігання необхідних їм матеріалів.

До архіву надсилались запити про надання архівної довідки щодо складових заробітної плати. Перевірка достовірності відомостей, наданих в архівних довідках про нарахування заробітної плати, проведена пенсійним фондом Солом'янського району м. Києва, помилок в підрахунках не виявила.

Були надані відповіді на листи Міністерства молоді та спорту України про присвоєння спортивного звання «Майстер спорту України міжнародного класу» для подальшого направлення їх до відповідних органів з метою встановлення причетності осіб до колабораційної діяльності.

До архіву зверталися як фізичні, так і юридичні особи про надання архівних копій документів Українського національного фонду «Взаєморозуміння та примирення» при Кабінеті Міністрів України. Відповіді на ці запити надавалися якомога швидше, оскільки витребувані документи, як правило, надавалися до суду задля одержання особами компенсацій за участь у примусових роботах в роки Другої світової війни, підтвердження факту перебування у концтаборах або вирішення питання про надання статусу «народжений в неволі» та стосовно спадщини.

Збільшилось надходження соціально-правових запитів про підтвердження участі у ліквідації аварії на ЧАЕС, підтвердження нагородження орденами та медалями за участь у ліквідації, підтвердження виїздів та відряджень до Чорнобиля від різних установ., обов'язково. Відповіді на такі запити надавались з рекомендаціями про місцезнаходження необхідних документів.

За останні роки зменшилось надходження соціально-правових запитів щодо підтвердження нагородження громадян орденами та медалями СРСР, Грамотою та Почесною Грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Одночасно, до ЦДАВО України надходили запити про підтвердження присвоєння почесних звань в галузі спорту та входження до складу національної збірної України з різних видів спорту.

Протягом року надходили запити від громадян, які працювали у Державній інспекції архітектури та містобудування України щодо надання

архівних копій документів про проходження перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади». Більшість з них з позитивною відповіддю.

До архіву надходила велика кількість запитів про надання відомостей щодо підтвердження стажу держслужби та наукового стажу, місце зберігання документів різних установ, підтвердження роботи в різних організаціях, прийняття на роботу та звільнення, підтвердження факту роботи під час Другої світової війни, безвісті зниклих, поховання військовополонених, інтернованих, переселення з Польщі в Україну, відомості щодо підтвердження входження до території України областей, районів, сіл, (чи їх перейменування) для отримання громадянства України, надання копій свідоцтва про народження, шлюб, розлучення, смерть тощо. Всі запити виконувались з наданням повної інформації про документи, які необхідні заявникам для захисту своїх соціальних прав та про можливе місце зберігання цих документів.

Серед тематичних запитів за звітний період переважали запити про надання копій указів, наказів, постанов, розпоряджень, протоколів вищих та місцевих органів виконавчої влади, копій положень, статутів, інструкцій, наказів міністерств, відомств та різних державних установ, надання документів про перейменування установ, відомств, які входили до складу різних міністерств чи відомств, відомості про адміністративно-територіальний поділ, про утворення вищих учбових закладів тощо.

Протягом 2023 р. на адресу архіву надходили запити, переадресовані від Офісу Президента України - 19 (Головний департамент забезпечення доступ до публічної інформації), Апарату Верховної Ради України - 25 (Головне управління документального забезпечення, Інформаційне управління, Відділ з питань звернень громадян), Кабінету Міністрів України 12 (Секретаріат Кабінету Міністрів України). Майже всі запити від цих установ - це запити від громадян України. У всіх запитах маємо посилання на Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 31.01.2011. Відповіді на ці запити надаються з роз'ясненням заявнику, про їх помилкове класифікування, як запитів на публічну інформацію.

До архіву надходили запити від різних об'єднань та громадських організацій (“Суспільне Око”, “Комісія по боротьбі з корупцією”, “Захисник-Патріот”, “Рабів до раю не пускають”, Суб'єкт довічного права, Бенефіціар Жива Людина) про надання копій архівних документів щодо призначення суддів на посади та з проханням надати офіційну інформацію, що стосується реєстрації кандидатів на позачергових виборах народних депутатів України у 2014 р., 2016 та 2019 рр. за документами фонду ЦВК (7 запитів).

У 2023 р. збільшилося надходження запитів від Офісу Генеральної Прокуратури України (5), прокуратури областей та міст України (7), СБУ Департаменту контррозвідки та обласних управлінь (3).

До архіву стали надходити запити від Національного агентства з питань запобігання корупції (2), Національного антикорупційного бюро України (3), Національної поліції України (4). У запитах від цих установ йшла мова про отримання копій документів, які зберігаються у ЦДАВО України та які

необхідні для досудового розслідування кримінальних проваджень за фактом вчинення кримінальних правопорушень. Такі запити виконувалися невідкладно з наданням всій необхідній інформації згідно запиту.

На адресу ЦДАВО України у 2023 р. надійшло 23 запити від адвокатів та адвокатських об'єднань. Для здійснення адвокатської діяльності та у зв'язку із наданням правової допомоги юридичним та фізичним особам для отримання стороною захисту необхідних відомостей, у запитах порушувалися питання про надання засвідчених копій документів (матеріалів), які зберігаються у ЦДАВО України. Такі запити виконуються відповідно до ст. 24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» не пізніше 5-ти робочих днів з дня отримання запиту.

Протягом 2023 р. надавалися архівні довідки та копії Указів Президії Верховної Ради УРСР про зміни назв районів та населених пунктів в УРСР, розширення меж міст та сіл та підпорядкування населених пунктів сільським радам для оформлення документів щодо об'єднання громад селищних рад тощо.

У звітному періоді до ЦДАВО України у 2023 р. надійшло 4 запити з розшуку інформації про осіб, репресованих у 30-х роках ХХ ст., їх родини. Також надходили запити щодо пошуку метричних даних згідно документів, які можуть зберігатися у ЦДАВО України, а саме у документах з особового складу та у документах Центрального статистичного управління України (ЦСУ УРСР), що підтверджують володіння землею, майном, католицьке віросповідання тощо. Через необхідність перегляду великого масиву документів запитувачів запрошували до читального залу ЦДАВО України для ознайомлення з необхідними їм матеріалами.

До ЦДАВО України надходили майнові запити про підтвердження видачі законодавчих документів на виділення земельних ділянок під будівництво об'єктів, що належать тій чи іншій установі, підтвердження права власності на будівлі, земельні ділянки, виділення землі під будівництво та підтвердження прав користування земельною ділянкою, акту введення в експлуатацію будівель, відомості про передачу адміністративних будівель на баланс інших установ тощо. Такі запити, як правило, надходили від обласних прокуратур та адвокатів і виконувались терміново.

Збільшилась кількість запитів від адвокатів та громадських організацій про надання архівних документів, зокрема, креслень, схем, картографічних матеріалів меж міст України та земельних ділянок. ЦДАВО України надсилав листи до територіальних підрозділів Служби безпеки України та обласних військових адміністрацій задля консультації щодо доцільності надання таких документів. Дозволів надано не було.

Всі запити ретельно опрацьовувались, відповіді надавались у терміни, встановлені Законом України «Про звернення громадян».

Прийом громадян у ЦДАВО України здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення особистого прийому громадян керівництвом ЦДАВО України, затвердженого наказом ЦДАВО України від 20.10.2021 № 52 та наказу ЦДАВО України про затвердження списку посадових осіб ЦДАВО України,

відповідальних за проведення прийому громадян у приймальні Укрдержархіву та центральних державних архівів від 27.03.2023 № 14. На прийомі заповнюються анкети-заяви, що підлягають реєстрації в системі електронного документообігу «АСКОД» та розписуються керівництвом до виконання. У звітньому періоді було прийнято 16 громадян. Також проводилось консультування громадян у телефонному режимі (164).

Організація роботи із запитами та зверненнями громадян та якість підготовлених відповідей перебувала під постійним контролем з боку керівництва ЦДАВО України.

Основною цифровою платформою архіву є його вебсайт: <http://tsdavo.gov.ua>. Станом на 20.12.2023 р. кількість повідомлень висвітлених протягом 2023 р. на офіційному вебсайті в рубриці «Новини» – 38. Основна тематика повідомлень, це: виставкова діяльність архіву, оцифрування архівних документів і завантаження їх до «E-resource», відновлення роботи читального залу, участь співробітників у різних заходах.

На сайті ЦДАВО України розміщено контактну інформацію для громадян, наявні актуальні рубрики: «Звернення громадян», «Доступ до публічної інформації», «Платні послуги», «Безбар'єрний простір»; «Законодавство України в сфері задоволення звернень громадян», Графік особистого прийому громадян керівництвом ЦДАВО України на 2023 р., затверджений наказом ЦДАВО України від 03.01.2023 № 1, електронні адреси відділів і секторів ЦДАВО України та «Нормативно-правові акти» тощо.

Одним з пріоритетів архівної галузі на 2023 рік було визначено забезпечення відкритого та універсального доступу до національної архівної спадщини. Протягом 2023 р. було досягнуто значне збільшення обсягів інформаційних ресурсів та наповнення Е-ресурсу «Архіум». Ознайомитися із описами архівних фондів, що зберігаються в ЦДАВО України, можна за посиланням <https://tsdavo.gov.ua/opysy-pdf/>. До розділу «Описи PDF» на вебсайті ЦДАВО України було завантажено більше 300 описів органів юстиції, охорони здоров'я, планування, обліку і контролю, фінансових установ, установ комунального господарства, управління промисловістю та управління сільським господарством. Серед них Кабінет Міністрів України (ф. 2), Міністерство юстиції України (ф. 8), Міністерство фінансів України (ф. 30), Міністерство економіки України (ф. 337), Державний комітет статистики України (Держкомстат України) (ф. 582) тощо.

Користувачі архіву також можуть опрацьовувати документи Національного архівного фонду у віддаленому доступі в режимі Open access 24/7 на Е-ресурсі «Архіум» ЦДАВО України (за посиланням <https://e-resource.tsdavo.gov.ua/>), до якого завантажено 24376 цифрових копій справ на 2428670 цифрових копій аркушів документів. Серед них: ф. 5 – «Народний комісаріат внутрішніх справ УСРР, м. Київ»; ф. 342 – «Міністерство охорони здоров'я України, м. Київ»; ф. 348 – «Міністерство соціального забезпечення УРСР, м. Київ»; ф. 336 – «Головна українська комісія у справах полонених і біженців (Головкомполонбіж), м. Харків»; ф. 568 «Штаб 14-го пішого куреня 5-

ї гарматної бригади 5-ї стрілецької Херсонської дивізії військ Української Народної Республіки», ф. 712 «Сальницьке міське спрощене громадське управління, м. Сальниця Литинського повіту Подільської губернії», ф. 713 «Гусарівська волосна земська управа, с. Гусарівка Ізюмського повіту Харківської губернії», ф. 714 «Великокамишуваський сільський виконавчий комітет Рад селянських депутатів, слобода Велика Камишуваха Великокамишуваської волості Ізюмського повіту Харківської губернії», ф. 811 «Український військовий генеральний комітет при Українській Центральній Раді, м. Київ»; ф. 1259 – «Редакція газети «Зай Грейт» («Будь наготові») органу ЦК ЛКСМУ та Народного комісаріату освіти УРСР»; ф. 1339 «Старобільське повітове управління, м. Старобільськ, Харківської губернії»; ф. 1558 «Вендичанська волосна народна управа (УНР), с. Вендичани Могилівського повіту Подільської губернії»; ф. 3563 – «Шаловал Микита Юхимович (1882–1932) – політичний і державний діяч, член ЦК УПСР, Міністр пошт і телеграфу УНР, Міністр земельних справ Директорії УНР, доктор соціології Українського соціологічного інституту в Празі, УГА в Подєбрадах», ф. 5235 – «Уряд Української Народної Республіки в екзилі» тощо.

У 2023 р. організація роботи Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України (далі – ЦДАВО України) із медіа здійснювалася згідно з наказом Державної архівної служби України (далі – Укрдержархів) від 30.06.2020 № 86 «Про забезпечення інформаційно-комунікаційного супроводження суспільно значущих заходів та взаємодію із засобами масової інформації»; наказу Укрдержархіву від 28.06.2022 № 37 «Про участь в онлайн комунікаціях»; листа Укрдержархіву від 30.12.2021 №7783/2.03-14/11782/04 про врахування в роботі постанови Верховної Ради України від 17.12.2021 №1982-IX «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022–2023 роках».

Основними формами співпраці з медіа було інформування зацікавлених осіб про заходи архіву, поширення відповідної інформації на офіційному вебсайті в підрубриці «Архів у ЗМІ» рубрики «Про архів» та сторінках архіву в соціальних мережах «Фейсбук» і «Інстаграм», Контакти з представниками медіа були встановлені за допомогою листування. У 2023 р. в ефір вийшло 2 передачі, що стосувалися діяльності ЦДАВО України: 20 січня 2023 р. на «Суспільне. Спротив» в ефір вийшла передача за участі засновника спільноти UAGenealogy Ігоря Розкладая (інтерв'ю «Дослідження родоводу: запити українців») та директора ЦДАВО України Лариси Левченко (інтерв'ю «Оцифрування архівних даних»); 24 серпня 2023 р. на ICTV в «Телемарафоні Єдині новини» вийшов сюжет про Уряд Української Народної Республіки в екзилі, коментарі до якого надала директор ЦДАВО України Лариса Левченко.

Протягом 2023 р. керівництво та співробітники архіву взяли участь у низці заходів. Серед них слід відмітити такі: репрезентація виставки «Від Генерального контролю Української Народної Республіки до Державної аудиторської служби України» в Державній аудиторській службі України; слухання публічного звіту Голови Укрдержархіву Анатолія Хромова «Про

роботу Укрдержархіву, архівних установ і спеціальних установ страхового фонду документації у 2022 році та пріоритети на 2023 рік»; круглий стіл на тему «Декомунізація обліку архівних документів», що відбувся під головуванням очільника Укрдержархіву Анатолія Хромова в Українському національному інформаційному агентстві «Укрінформ»; презентація проєкту «Цифровий архів Західноукраїнської Народної Республіки» в Українському католицькому університеті в м. Львові, реалізованого за сприяння Укрдержархіву; репрезентація виставки «Хартії Незалежності» в кулуарах Верховної Ради України, що відбулася за сприяння Апарату Верховної Ради України та під егідою Укрдержархіву; вручення сертифікатів про включення архівних документів з історії Голокосту до Міжнародного реєстру Програми ЮНЕСКО «Пам'ять світу», проведене Укрдержархівом та Меморіальним центром Голокосту «Бабин Яр».

Були реалізовані різноманітні за тематикою виставкові проєкти, більша частина з яких – онлайнові:

- 3 онлайнові виставки у рамках проєкту ЦДАВО України «Шлях до Державності: архівні хроніки української еміграції»: «Музична спадщина», «Книговидання», «Таборове життя у світлинах»;

- цифрові копії документів ЦДАВО України увійшли до експозиції виставкового онлайн проєкту «До Дня Соборності України», підготовленого Державним архівом Донецької області (вебсайт Державного архіву Донецької області);

- «Миттєвості боротьби за Соборність України у фотосвітлинах із фондів ЦДАВО України», презентовано за участі Голови Державної архівної служби України Анатолія Хромова (22 січня 2023 р., вебсайт ЦДАВО України);

- «Від Генерального контролю Української Народної Республіки до Державної аудиторської служби України» з нагоди відзначення 30-ти та 105-річного ювілею утворення Державної аудиторської служби України (стаціонарна виставка – Державна аудиторська служба України, онлайнова версія виставки – вебсайт ЦДАВО України);

- до вшанування пам'яті першого Президента незалежної України Леоніда Кравчука «Йому випало бути біля державного керма на крутому повороті історії» (вебсайт ЦДАВО України);

- «Музичний знак держави, історичний і стратегічний код нашого народу та символ його єдності. Хроніка прийняття Закону України «Про Державний Гімн України» 1990–1992, 2003 роки» (вебсайт ЦДАВО України);

- цифрові копії архівних документів ЦДАВО України увійшли до експозиції виставки «Кам'янецькі ноти і крила «Щедрика», яку було відкрито в рамках заходу «З Кам'янця з піснею через світ», організованого Департаментом гуманітарної політики Кам'янець-Подільської міської ради спільно з Кам'янець-Подільським об'єднанням товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка (м. Кам'янець-Подільський);

- «Українська нація мусить добути собі свободу, хоч би захиталася ціла Росія!». До 150-річчя від дня народження Миколи Міхновського» – спільний

виставковий проєкт ЦДАВО України, ЦДІАК України, Державного архіву Полтавської області та Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ (29 березня 2023 р., вебсайти ЦДАВО України, ЦДІАК України);

– «Літопис природи: наслідки і відлуння». До Дня пам'яті Чорнобильської катастрофи: природоохоронна діяльність держави» (вебсайт ЦДАВО України);

– «Боротьба за державність. Український визвольний рух у роки Другої світової війни» (вебсайт ЦДАВО України);

– цифрові копії архівних документів ЦДАВО України увійшли до експозиції онлайн-виставки, презентованої Укрдержархівом до 150-ї річниці від дня народження Гетьмана всієї України та військ козацьких Павла Скоропадського «Спокій ми можемо зазнати тільки на своїй Землі, коли виконаємо наш обов'язок перед Богом і Батьківщиною» (вебпортал Укрдержархіву);

– «До 150-річчя із дня народження Павла Петровича Скоропадського (1873–1945) – державного, політичного і військового діяча, Гетьмана Української Держави» (вебсайт ЦДАВО України);

– «Історія питання: повернення кримських татар на Батьківщину (кінець 1992 – початок 1994 рр.)» до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу та Дня пам'яті жертв політичних репресій (вебсайт ЦДАВО України);

– «До 160-річчя від дня народження Євгена Петрушевича (1863–1940) – державного, громадського та політичного діяча, голови Української Національної Ради Західноукраїнської Народної Республіки» (вебсайт ЦДАВО України);

– «Урочисто обіцяю додержувати вірності Державі Українській...» – спільний виставковий проєкт ЦДАВО України та Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ (вебсайт ЦДАВО України);

– копії документів ЦДАВО України увійшли до експозиції виставки з нагоди Дня Конституції України, яку було розгорнуто в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого (стаціонарна виставка – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого);

– «З нею тепер ми вистоїмо і навіки збережемо нашу самостійність» до Дня Конституції України (вебсайт ЦДАВО України);

– «Українська державність: поступ крізь століття» до Дня Української Державності (вебсайт ЦДАВО України);

– до Дня Державного прапора та Дня Незалежності України за сприяння Апарату Верховної Ради України та під егідою Державної архівної служби України презентовано виставку «Хартії Незалежності» (стаціонарна виставка – кулуари Верховної Ради України);

– копії документів ЦДАВО України увійшли до експозиції виставки «[НЕ]ЗНИЩЕН[Н]І» (стаціонарна виставка – Музей видатних діячів української культури);

– оригінали документів ЦДАВО України з фонду 4906 «Державний комітет України у справах містобудування і архітектури (Держкоммістобудування), м. Київ» експоновано під час засідання робочої групи з розроблення

Містобудівного кодексу України Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (стаціонарна виставка – на базі Державної архівної служби України);

– «Голодомор 1932–1933 років в Україні – геноцид Українського народу» (вебсайт ЦДАВО України);

– «До 160-річчя від дня народження української письменниці та громадської діячки Ольги Кобилянської (1863–1942) «В душі – Краса і Україна» (вебсайт ЦДАВО України);

– «До 110-ї річниці від дня народження Миколи Миколайовича Амосова (6 грудня 1913 – 12 грудня 2002), лікаря, вченого-академіка, громадського діяча «Микола Амосов: штрихи до портрету» (вебсайт ЦДАВО України);

– «До 150-річчя заснування у Львові Наукового товариства імені Шевченка» – спільний виставковий проєкт ЦДАВО України та Державної наукової архівної бібліотеки, м. Київ (вебсайт ЦДАВО України);

– «Перші представники незалежної України. Дипломатичні паспорти доби боротьби за державність (1917–1921) у фондах ЦДАВО України» – спільний виставковий проєкт Наукового товариства історії дипломатії та міжнародних відносин і ЦДАВО України (вебсайт ЦДАВО України);

– «До Дня працівників архівних установ «Сторінки «архівного будівництва» ХХ століття» (вебсайт ЦДАВО України).

На офіційному вебсайті в рубриці «Гортаючи архівні сторінки» та сторінці ЦДАВО України у соціальній мережі «Фейсбук» були опубліковані тематичні добірки документів: «Листи-вітання з Різдом-Христовим та Новим Роком із фонду «Уряд Української Народної Республіки в екзилі» (6 січня 2023 р.); «До Дня Соборності України» (21 січня 2023 р.); «Як Україна допомагала населенню Криму, постраждалому від землетрусу в 1927 році» (8 лютого 2023 р.); «Документи про запровадження числення часу за новим стилем та затвердження Державного Герба Української Народної Республіки» (12 лютого 2023 р.); «Документи ЦДАВО України про діяльність Василя Короліва-Старого – громадського діяча, письменника, видавця, члена Української Центральної Ради, члена Київського товариства «Просвіта», викладача Української господарської академії в Чехословаччині» (16 лютого 2023 р.); «Документи ЦДАВО України про діяльність Миколи Омеляновича Макаренка – археолога, мистецтвознавця, музеєзнавця» (17 лютого 2023 р.); «Документи ЦДАВО України про діяльність Софії Федорівни Русової – громадської і культурно-освітньої діячки, педагогині, засновниці українського жіночого руху» (21 лютого 2023 р.); «До 160-річчя із дня народження Івана Луценка (1863–1919) – військового, громадського та політичного діяча, лікаря» (7 березня 2023 р.); «Статті про Тараса Шевченка з часопису «Вістник Союзу визволення України» (9 березня 2023 р.); «До 160-річчя із дня народження Володимира Вернадського (1863–1945) – вченого-енциклопедиста, філософа, природодослідника, основоположника геохімії, біогеохімії, радіогеології, творця теорій: про біосферу та ноосферу, про провідну роль живих істот у геохімічних процесах, еволюційної про походження мінералів, організатора і першого президента

Української Академії наук, засновника Національної бібліотеки України «Держави» (9 березня 2023 р.); «Вітання з Великоднем військових 5-ї Херсонської стрілецької дивізії Армії УНР у 1923 р.» (14 квітня 2023 р.); «До 140-річчя від дня народження військового діяча, старшого лейтенанта військово-морського флоту Української Народної Республіки Михайла Білинського» (12 липня 2023 р.); «До 140-річчя із дня народження Миколи Левитського (1883–1939) – громадського та політичного діяча, дипломата, правника» (7 серпня 2023 р.); «До 140-річчя від дня народження Дмитра Донцова – громадсько-політичного діяча, публіциста, літературного критика, голови Союзу визволення України» (30 серпня 2023 р.); «До Дня захисників і захисниць України» (30 вересня 2023 р.); «Кость Левицький – український державний і громадський діяч, юрист, організатор кооперативного руху» (19 листопада 2023 р.); «До 90-х роковин Голодомору 1932–1933 років в Україні» (25 листопада 2023 р.); «До Дня Збройних Сил України «Звитяжці: Михайло Омелянович-Павленко» (6 грудня 2023 р.); «Українське військо в період Гетьманату (1918 р.)» (8 грудня 2023 р.). Крім того, на виконання листа Укрдержархіву від 25.05.2023 №2939/4.02-12/0 щодо запуску Міністерством юстиції України інформаційної кампанії системи надання безоплатної правової допомоги для постраждалих від сексуального насильства під час війни та домашнього насильства були поширені повідомлення про цю кампанію на сторінці ЦДАВО України в соціальній мережі «Фейсбук».

Протягом 2023 р. у друкованих медіа вийшли такі публікації:

- Левченко Л. Валдо Гіффорд Ліланд і систематизація архівного матеріалу, зібраного в результаті ініціативного документування подій Великої війни // США: політика, суспільство, культура – 2023. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції, Київ, 26 січня 2023 р. / Упорядник Н. Д. Городня. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. С. 128-133;

- Левченко Л. Репресивна політика російського уряду щодо учасників рухів за відновлення державності Польщі (1830–1874 рр.) // Архіви України. – Випуск 1 № 334 (2023): січень-березень. С. 126-172;

- Левченко Л. Молитви переможного бою // Україна молода. 2023. 30 серпня. С. 10-11;

- Левченко Л. Хартії незалежності: проблеми збереження та публічної репрезентації (досвід Сполучених Штатів Америки) // Студії з інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі : зб. матер. І Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю, м. Київ, 26 жовтня 2023 р. / Маріуп. держ. ун-т ; ред. О. В. Булатова, С.В.Безчотнікова; упоряд. В. О. Кудлай, І. О. Мельниченко, І. О. Петрова. О. О. Федотова. Київ : МДУ, 2023. С. 6-15.

Важливим напрямом діяльності архіву став супровід сторінок у соціальних мережах. З метою своєчасного інформування громадськості про діяльність архіву (проведені заходи, доступні архівні інформаційні ресурси тощо) здійснювалось оперативне розміщення інформаційних повідомлень. Сторінка у мережі «Фейсбук» має власну аудиторію (кількість читачів більш ніж 5000

осіб), яка слідує за оновленням та регулярно вподобає пости. Це переважно дослідники-історики, працівники освітніх, юридичних установ. Користувачі підписані на сторінку з України, Польщі, Німеччини, США, Канади тощо.

Найбільш ефективними дописами в 2023 р. стали: публікація брошури «Народні вишивки»; тематична добірка документів «Вітання з Великоднем військових 5-ї Херсонської стрілецької дивізії Армії УНР у 1923 р.»; публікація документів до 140-річчя від дня народження письменника та видавця Григорія Гануляка; повідомлення про публікацію на вебсайті архіву 13-го числа проєкту «Шлях до Державності: архівні хроніки української еміграції. Таборове життя у світлинах»; повідомлення про презентацію на вебсайті архіву виставки до Дня Української Державності «Українська державність: поступ крізь століття»; публікація документів про військового і політичного діяча, полковника Армії Української Народної Республіки, коменданта Української військової організації, Голови Проводу українських націоналістів (з 1927 р.), Голови Організації українських націоналістів (з 1929 р.) Євгена Коновальця; тематична добірка документів «Документи про запровадження числення часу за новим стилем та затвердження Державного Герба Української Народної Республіки»; публікація документів про українського суспільно-політичного діяча, інженера, архітектора, міністра шляхів, учасника Другого Зимового походу Сергія Тимошенка; публікація документів про церковного і освітнього діяча, історика, першого митрополита Української автокефальної православної церкви Василя Липківського; публікація до Дня вишиванки – фото дівчат у вишиванках (м. Лубни Полтавської губернії)

Також, ЦДАВО України публікував дописи на своїй сторінці в соціальній мережі «Інстаграм» https://www.instagram.com/tsdavo_ukraine/. Наприкінці 2023р.: кількість підписників в Інстаграм сягнула більш ніж 300 осіб. Дописи присвячено діяльності архіву тощо. Громадськість було інформовано про електронні ресурси на вебсайті архіву, проходження студентами практики на базі ЦДАВО України, роботу читального залу, підготовлені добірки та виставки архівних документів.

У 2023 р. керівництвом архіву та уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції забезпечувалось виконання плану антикорупційних заходів. У звітному періоді не встановлено фактів корупційних правопорушень, реального конфлікту інтересів, пов'язаних із службовою діяльністю працівників ЦДАВО України, що підтверджує достатній рівень превентивних та роз'яснювальних заходів, які вживаються керівництвом архіву, керівниками структурних підрозділів, уповноваженою особою з питань запобігання корупції. Керівництвом забезпечувалось недопущення суб'єктивного підходу під час встановлення стимулюючих виплат співробітникам: в архіві запроваджено щомісячне звітування про виконану роботу, преміювання здійснюється відповідно до Положення про преміювання працівників у ЦДАВО України.

Усі працівники архіву, що є державними службовцями, підвищують рівень своєї професійної компетентності та удосконалюють організацію службової

діяльності, дотримуються посадових інструкцій, принципів державної служби та Загальних правил етичної поведінки державних службовців.

Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції ЦДАВО України взято участь у координаційній нараді, ініційованій Національним агентством з питань запобігання та виявлення корупції, стосовно обговорення питання виконання вимог пунктів 2-11 розділу XIII «Прикінцеві положення» Закону України від 20.09.2023 № 3384-IX «Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану» щодо вилучення з публічної частини Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданих суб'єктами декларування, зазначеними у частинах 7-14 статті 45 Закону. Державні службовці ЦДАВО України пройшли навчання та отримали сертифікати Миколаївського регіонального центру підвищення кваліфікації за загальною короткостроковою програмою «Правові аспекти запобігання проявам корупції на публічній службі».

Кадрова робота у ЦДАВО України здійснюється на виконання вимог законів України “Про державну службу”, “Про заходи запобігання і протидії корупції” та інших законодавчих і нормативно-правових актів, що регулюють питання державної служби та кадрової політики, і направлена на постійне удосконалення системи добору кадрів та формування дієвого кадрового потенціалу.

Штатна чисельність працівників архіву на кінець 2023 р. становить 81 штатну одиницю, в т. ч. керівники – 18 штатних одиниць; спеціалісти – 54 штатні одиниці, прибиральники виробничих приміщень – 8 штатних одиниць. У наявності 10 вакансій державної служби та 6 вакансій не державної служби. За звітний період було звільнено 20 осіб архіву та призначено 14 працівників. Аналіз вікового складу працівників архіву: понад 60 років – 8 осіб, до 35 років — 6 осіб. Стаж роботи в архівній галузі складає: до 5 років — 12 працівників, до 10 років — 10 працівників, до 15 років — 14 працівників, до 25 років — 21 працівників, понад 25 років — 8 працівників. Повну вищу освіту мають 56 осіб, із них за напрямом підготовки архівна справа - 6; історія – 13. Серед співробітників; 2 кандидата історичних наук, 2 доцента, 1 Заслужений працівник культури України; 1 доктор історичних наук, 1 вчене звання професора кафедри історії. Від загальної чисельності працюючих: жінок – 62, чоловіків – 3 особи.

Керівництвом архіву створюються умови для розкриття потенціалу кожного співробітника шляхом залучення до наукової роботи, отримання вищої освіти. Одного державного службовця, було направлено до вищого навчального закладу за напрямком «Магістр державного управління» за кошти державного бюджету.

Організовано роботу щодо підвищення кваліфікації працівників та навчання за короткостроковими програмами. Так, усі державні службовці ЦДАВО України пройшли навчання за сертифікатними програмами в Миколаївському регіональному центрі підвищення кваліфікації за короткостроковими програмами “Правові аспекти запобігання проявам корупції на публічній службі”, “Лідерство у публічному управлінні”, “Публічна служба України в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції” та на онлайн платформах з відеокурсами для самоосвіти (Prometheus, EdEra, ВУМ, Дія. Цифрова освіта). Також пройшли навчання за сертифікатними програмами працівники (не державної служби) ЦДАВО України (33 особи).

Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII (із змінами), Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» від 12.05.2022 № 2259-IX; Закону України “Про державну службу” (із змінами) 10.12.2015 № 889-VIII; постанови Кабінету Міністрів України від 20.04.2016 № 306 “Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями” було призначено 5 державних службовців, на час до призначення на цю посаду переможця конкурсу, або до спливу дванадцятимісячного строку після припинення чи скасування воєнного стану, або неподання протягом трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави, передбаченої Законом України «Про запобігання корупції», або неподання протягом трьох робочих днів з дня припинення чи скасування воєнного стану документів, передбачених частиною другою статті 57 Закону України «Про запобігання корупції», або до факту встановлення за результатами спеціальної перевірки відомостей, які не відповідають встановленим законодавством вимогам для зайняття посади. У 2023 році було звільнено з цих осіб – двоє.

Відповідно до статті 44 Закону України “Про державну службу”, Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 №640 (із змінами) “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо визначення ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців, які займають посади державної служби категорій “Б” і “В” у жовтні 2023 року було проведено оцінювання результатів службової діяльності державних службовців ЦДАВО України, які займають посади державної служби категорії “Б” і “В” та затверджені висновки у грудні 2023 року.

Сектором управління персоналом було надано консультативну допомогу учасникам оцінювання в період його підготовки та проведення; забезпечено державних службовців, які підлягають оцінюванню, формами висновку щодо результатів оцінювання службової діяльності державних службовців, які

займають посади державної служби категорій “Б” і “В”, проведено моніторинг своєчасного виконання заходів передбачених графіком.

За результатами оцінювання службової діяльності державних службовців ЦДАВО України у 2023 році, які займають посади державної служби категорій “Б” і “В” наказом були затверджені висновки, за якими на основі розрахунку середнього бала, отримали: позитивну оцінку -8 держслужбовців; відмінну оцінку — 16 держслужбовців;

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1487 «Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов’язаних та резервістів», з метою звірки облікових даних військовозобов’язаних, були підготовлені та подані до відповідних органів списки військовозобов’язаних працівників ЦДАВО України.

Одним із напрямків кадрової роботи ЦДАВО України є нагородження працівників. За значний особистий внесок у результати роботи архіву та до професійного свята Дня працівників архівних установ було відзначено 11 працівників ЦДАВО України.

З огляду на зазначене колегія вирішує:

Визнати діяльність ЦДАВО України у 2023 році задовільною. Керівництво архіву та працівники структурних підрозділів, працюючи в умовах воєнного стану, планових та екстрених відключень електроенергії, забезпечили високий рівень виконання покладених на них обов’язків та закінчили робочий рік з належними показниками. Основні завдання і функції виконані в повному обсязі, за окремими показниками план було перевищено.

З урахуванням пріоритетів архівної галузі на 2024 рік, визначених Державною архівною службою України, визначити пріоритетами діяльності ЦДАВО України на 2024 рік:

Пріоритет 1. Забезпечення збереженості та формування Національного архівного фонду як складової світової культурної спадщини та інформаційних ресурсів суспільства в умовах триваючої широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України.

Пріоритет 2. Відкритий та універсальний доступ до національної архівної спадщини, прозора й ефективна комунікація з партнерами та стейкхолдерами задля зміцнення соціальної згуртованості.

Пріоритет 3. Забезпечення ефективного функціонування державної системи страхового фонду документації.

Пріоритет 4. Цифровізація архівної галузі та державної системи страхового фонду документації.

Керівництву архіву, керівникам його структурних підрозділів забезпечити впродовж 2024 року з метою реалізації визначених пріоритетів виконання основних завдань:

- виконання планів на 2024 рік;
- продовження формування цифрового фонду користування на документи Національного архівного фонду та забезпечення доступу до нього;

- збільшення обсягів інформаційних ресурсів та подальше наповнення Е-ресурсу «Архіум»;

- сприяння розвитку державно-приватного партнерства у сфері оцифрування документів генеалогічного характеру;

- максимальне поширення, у т. ч. актуального англomовного, контенту про інформаційні ресурси ЦДАВО України, його діяльність на вебсайті та у соціальних мережах з метою посилення присутності архіву в інформаційному просторі;

- подальше розширення доступу та актуалізацію архівних інформаційних ресурсів шляхом удосконалення сучасних інформаційних засобів, переведення в цифрову форму описів справ, створення та наповнення баз даних, задля підвищення інтересу та формування у користувачів нового попиту на архівну інформацію;

- підготовка інформаційних продуктів та оперативне інформаційне наповнення сайту ЦДАВО України, сторінок архіву в соціальних мережах «Фейсбук» та «Інстаграм»;

- збереження позитивної динаміки підписників офіційних сторінок ЦДАВО України;

- сприяння зростанню інтересу користувачів до інформації документів з фондів ЦДАВО України та розширення тематики пропонованих користувачам інформаційних продуктів;

- підготовка та публікація збірок документів Національного архівного фонду, організацію тематичних виставок, нарощення присутності архіву в медіапросторі напередодні важливих подій в житті країни, знаменних дат і ювілеїв;

- вжиття заходів, спрямованих на посилення спроможності безперешкодного доступу до архівних інформаційних ресурсів та архівних послуг;

- оперативне забезпечення користувачів копіями документів.

Голова колегії

Лариса ЛЕВЧЕНКО

Секретар колегії

Тетяна МІРЧУК